

متن بیانیه همکاری کشورهای ساحلی خزر

روسای جمهوری ایران، روسیه، قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان روز دوشنبه در پایان چهارمین نشست سران کشورهای ساحلی خزر بیانیه مشترک همکاری کشورهای ساحلی خزر را امضا کردند. این کشورها نتوانسته‌اند در مورد تعیین خطوط مرزی خزر به توافق دست یابند. روحانی در این سفر علیه حضور نیروهای نظامی خارجی در دریای خزر شعار داد تا با برپا کردن گردوخاک، موضوع پیمان گشتن سهم ایران توسط کشورهای خارجی "خودی" و سرنوشت عهدنامه‌های ۱۹۲۱ و ۱۹۴۰ را در سایه قرار دهد.

چهارمین اجلاس سران خزر با شرکت «الهام علی‌اف» رئیس جمهور آذربایجان، حسن روحانی، رئیس جمهور اسلامی ایران، «نور سلطان نظرییف» رئیس جمهوری قزاقستان، «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور فدراسیون روسیه و «قربانعلی بردی محمداف» رئیس جمهور ترکمنستان هفت مهرماه ۱۳۹۳ برابر با ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ در آستراخان برگزار گردید.

طیف وسیعی از مسایل مربوط به همکاری‌های پنج جانبه در منطقه دریای خزر مورد بررسی قرار گرفت و در فضایی آکنده از دوستی و تفاهم، در خصوص مهمترین موضوعات مهم بین‌المللی تبادل نظر شد.

در اعلامیه به امضا رسیده توسط روسای جمهور، نزدیکی رویکردها برای حل مسایل کلیدی خزر، از جمله تدوین رژیم حقوقی دریای خزر که پاسخگوی واقعیت‌های روز باشد؛ منعکس گردیده است. اصول فعالیت‌های درج شده در اعلامیه، هنگام به توافق رساندن متن کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر، مورد توجه قرار خواهند گرفت.

همچنین سایر مسایل مربوط با رژیم حقوقی دریای خزر که مذاکره پیرامون آنها در چارچوب گروه کاری ویژه تدوین کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر در سطح معاونین وزرای امور خارجه کشورهای ساحلی ادامه خواهد داشت؛ مورد بررسی قرار گرفت.

سران کشورها، نتایج اقدامات برای تکمیل مبانی حقوقی تعاملات پنج جانبه در دریای خزر را مثبت ارزیابی کردند و اولویت‌های اصلی توسعه همکاری بین کشورهای ساحلی را مشخص نمودند.

روسای جمهور از لازم الاجرا شدن «موافقت نامه همکاری در زمینه امنیت در دریای خزر» که در تاریخ ۱۸ نوامبر سال ۲۰۱۰ برابر با ۲۷ آبان ماه ۱۳۸۹ در باکو به امضا رسید؛ استقبال نمودند و بر لزوم تداوم تلاش‌های مشترک برای مقابله با چالش‌ها و تهدیدهای مهم فراروی امنیت در منطقه دریای خزر تأکید کردند. همچنین توجه خاصی به همکاری در زمینه مبارزه با دادو ستد غیرقانونی مواد مخدر و صید غیرقانونی میزول داشتند. به نهادهای ذی صلاح دستور داده شد نسبت به توافق در خصوص پروتکل‌های موافقتنامه، اقدام نمایند.

مسایل مربوط به فعالیت‌های نظامی در منطقه دریای خزر با هدف تحکیم حسن همجواری، دوستی، صلح، امنیت و اعتماد متقابل بین کشورهای ساحلی دریای خزر، مورد بحث و بررسی

قرار گرفت.

امضای « موافقتنامه حفاظت و استفاده بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر» در زمان برگزاری اجلاس سران در آستراخان، با رضایت خاطر عمیق روبرو گردید. تأسیس « کمیسیون حفاظت و استفاده بهینه از ذخایر زنده آبی دریای خزر و مدیریت ذخایر مشترک» و ارائه اختیارات وسیع به آن، باعث ایجاد سازوکار موثر پنج جانبه برای تنظیم مسایل ماهیگیری در خزر، از جمله صید انواع ماهیان باارزش می‌گردد. سازوکار هماهنگ شده تنظیم صید تجاری ماهیان خاوباری توسط کشورهای ساحلی خزر به حفظ گونه های منحصر به فرد آنها کمک خواهد کرد.

موافقتنامه همکاری در زمینه هشدار در شرایط اضطراری و رفع آثار آن در دریای خزر که در جریان اجلاس سران به امضا رسید؛ به تعامل تنگاتنگ بین ادارات ذی صلاح مربوطه بر مبنای توافقات به عمل آمده و تجارت بین‌المللی، از جمله ایجاد سازوکار موثر واکنش به وضعیت های اضطراری در دریا کمک خواهد کرد.

«موافقت نامه همکاری در زمینه آب و هواشناسی دریای خزر» که در اجلاس سران به امضا رسید؛ جهت برقراری و توسعه سیستم جامع منطقه ای دریافت و تبادل اطلاعات در مورد وضعیت دریای خزر و با هدف تأمین امنیت حیات و توسعه پایدار فعالیت های اقتصادی در دریا، تدوین شده است.

« پروتکل آمادگی، واکنش و همکاری منطقه ای در مقابله با سوانح آلودگی نفتی» مورخ ۱۲ آگوست سال ۲۰۱۱ (اکتائو)، « پروتکل حفاظت از دریای خزر در برابر آلودگی ناشی از منابع و فعالیت های مستقر در خشکی» ۳۰ مه سال ۲۰۱۴ (عشق آباد) الحاقی به کنوانسیون چارچوبی حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر مورخ ۴ نوامبر سال ۲۰۰۳ برابر ۱۳ آبان ۱۳۸۲ (کنوانسیون تهران)؛ پاسخگوی وظیفه حفاظت از محیط زیست آسیب پذیر دریای خزر می باشند. تأکید گردید که کنوانسیون، سازوکار موثر پنج جانبه ای برای مساعدت به توسعه پایدار منطقه به شمار می رود. تأکید شد هر چه سریعتر، تشریفات مربوط به تصویب پروتکل های به امضا رسیده و همچنین توافق در خصوص پروتکل ارزیابی اثرات زیست محیطی فرامرزی نیز به اتمام برسند.

روسای جمهور از تصمیم پنجمین کنفرانس طرفهای متعاقد کنوانسیون تهران مورخ ۳۰ مه ۲۰۱۴ برابر با نه خرداد ۱۳۹۳ در مورد استقرار دبیرخانه کنوانسیون در قلمرو کشورهای ساحلی خزر بر مبنای دوره چهارساله به صورت چرخشی بر اساس حروف الفبا حمایت کردند و همچنین از آغاز فعالیت دبیرخانه در باکو از ژانویه سال ۲۰۱۵ استقبال نمودند.

مسایل مربوط به کشورهای ساحلی در زمینه های تجاری- اقتصادی- صنعتی و بازرگانی به صورت همه جانبه بررسی گردید. وجود ظرفیت های قابل ملاحظه برای گسترش همکاری در سطوح مختلف خاطر نشان گردید. به ادارات ذی ربط دستور داده شد طرح های پیشنهادی مورد علاقه متقابل را آماده نمایند.

تعمیق همکاری کشورهای ساحلی خزر در زمینه تمامی انواع حمل و نقل از جمله تشکیل کریدورهای بین المللی حمل و نقل، گسترش تعامل میان بنادر خزر و اجرای پروژه های مشترک زیربنایی باعث بهینه سازی روز افزون و ارتقای جذابیت سرمایه گذاری در منطقه دریای خزر خواهند شد. روسای جمهور خواهان ادامه رایزنی های منظم کشورهای ساحلی خزر در زمینه حمل و نقل شدند.

لزوم تحکیم همه جانبه مناسبات سنتی موجود در خزر از طریق توسعه همکاری های متقابلاً سودمند استان ها و مناطق علاقمند کشورهای ساحلی خزر، اجرای پروژه های مشترک جهانگردی، ورزشی و جوانان و همچنین گسترش تماس ها در چارچوب مراکز آموزشی و علمی خاطر نشان گردید.

از فدراسیون روسیه به خاطر سازمان دهی بسیار خوب اجلاس سران آستراخان و مهمان‌نوازی
تشکر گردید.

پنجمین اجلاس سران خزر در تاریخ مورد توافق در جمهوری قزاقستان برگزار خواهد شد.

آستراخان، هفت مهرماه ۱۳۹۳ برابر با ۲۹ سپتامبر سال ۲۰۱۴

اخبار

نشانی منبع: <http://www.iranglobal.info/node/39115>